

СТАНОВИЩЕ

от проф.д-р инж.Пеньо Димитров Пенев, УАСГ – Геодезически факултет, катедра
"Приложна геодезия"

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност "професор"
по професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия,
научна специалност „Обща, висша и приложна геодезия”

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 14/17.02.,2012 г. и в сайта на НИГГГ при БАН за нуждите на департамент „Геодезия” към НИГГГ, като единствен кандидат участва доц. д.т.н. Явор Георгиев Чапанов от департамент „Геодезия”

1. Кратки биографични данни

Доц. Явор Чапанов е роден на 4.03.1954 г. в с.Курило, Софийска област. От 1974 до 1979г. следва във факултета по „Математика и механика” към СУ „Кл.Охридски”. През 1979г се дипломира като магистър по Механика със среден успех от следването мн.добър (4.97) и отличен (5.50)-от държавния изпит. От 1980 до 1981 г. работи като математик по обработката и анализа на геодезически и космически наблюдения в Централната лаборатория по космически изследвания при БАН. През 1982 г. след конкурс е избран за научен сътрудник в ЦЛВГ при БАН където работи и понастоящем. Докторската си дисертация на тема „ Вариации на някои параметри на Земята, определени от дълги редове астрометрични, космични и гравиметрични наблюдения” защитава през 2005 г. и получава научната степен доктор на техническите науки. От 2007 г. е избран за ст.н.с.ІІ ст./ доцент/ към ЦЛВГ при БАН.

Доц.Явор Чапанов е ръководител на редица международни научно-изследователски проекти от областта на висшата геодезия. Владее английски и руски езици. От 2010 г. ЦЛВГ е преобразувана в Департамент по Геодезия към Националния институт по геофизика, геодезия и география към БАН.

2. Общо описание на представените материали

Кандидатът доц.Явор Чапанов участва в конкурса с:

- Учебни пособия - 0 броя;
- Книги - 0 броя;
- Монографии - 0 броя;
- Публикации – общо 119 броя.
  - В чужбина 51 броя.
  - В България 68 броя.
  - На английски език - 83 броя.
  - На руски език - 11 броя.
  - На български език - 25 броя.
- За настоящия конкурс – общо 60 публикации
- Научно-изследователски проекти – 18 броя..
- Доклади на международни конференции – 47 броя.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Трудовете на кандидата са цитирани общо 77 пъти както следва;
59 цитирания в Български издания;
18 цитирания в чужбина.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Не са посочени данни за учебно-педагогическа дейност.

4.2. Научна и научно приложна дейност

Трудовете на д.т.н. Явор Чапанов са свързани с фундаменталните научни проблеми на геодезията: определяне формата и размерите на Земята, изучаване на гравитационното поле и параметрите на въртене и ориентация. Положително качество на научната дейност на кандидата е че основната част от публикациите му са свързани с редица сродни на геодезията науки като: астрономията, геофизиката, геодинамиката, хидрологията и др.

Определена научна стойност имат трудовете му по определяне вариациите на параметрите за ориентация на Земята, изменението на скоростите на въртене на Земята LOD и универсалното време UT1. Интересни са изследванията му по влияние на климатичните промени и слънчевата активност върху вариациите на въртене на Земята

4.3. Внедрителска дейност

Няма данни за внедрителска дейност.

4.4. Приноси (научни, научно приложни, приложни)

Кандидатът за професор е обособил по-важните си претенции за приноси в пет групи :

- Скорости и вариации на координатите на наблюдателните станции от Глобалната земна координатна система (ITRF);
- Вариации на параметрите на ориентация на Земята: звездни каталози за астронометрични наблюдения на универсално време и ширина;
- Изменение на гравитационното поле на Земята, методи за обработка на астрономични и гравиметрични редове;
- Вариации във въртенето на Земята;
- Климатични промени, слънчева активност, глобално затопляне, систематични грешки в климатичните редове.

Всички изброени приноси могат да се отнесат към групата на научно-приложните. Приносите са оформени и дефинирани много добре.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Считам, че претенциите за научните приноси на кандидата са основателни и са в редица фундаментални направления на геодезията. От представените трудове на кандидата лично, че научните приноси са негово лично дело.

6. Критични бележки

Нямам критични бележки по предоставените материали.

7. Лични впечатления

Познавам кандидатът за професор от постъпването му в ЦЛВГ като научен сътрудник. След това от участието му в научния съвет на ЦЛВГ и специализираният научен съвет по геодезия към ВАК. Като член на СНС по геодезия съм гласувал положително за присвояване на научното звание д.т.н. и впоследствие за доцент.

Трябва да се отбележи, че доц. Явор Чапанов е един изграден научен работник и в настоящият конкурс се представя с много голяма по обем научна прокция. Разработките на кандидата касаят фундаментални области на геодезията и имат съществени приноси за нейното бъдещо развитие. Повечето от публикациите му са на английски език и в реномирани чужди списания. Забележително е и участието му във важни международни проекти на някои от които е ръководител.

Личните ми впечатления за кандидата като колега, преподавател и научен работник са отлични.

8. Заключение:

Имайки предвид горензложеното, предлагам доц. д.т.н. Явор Георгиев Чапанов да бъде избран за „професор“ по професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност Обща, висша и приложна геодезия.

20.06.2012 г.

Член на журито:

/проф. д-р инж. П. Пенев/

Забележки:

1. Обемът на становището трябва да бъде 2-3 стр.
2. По преценка на члена на журито към становището могат да бъдат добавяни и точки с допълнителна информация.